

Varautuminen hankintalain muutokseen talous- ja palkkahallinnon palveluissa

Kunnanhallitus 18.05.2026 § 56
32/00.01.01/2025

Punkalaitumen kunta käyttää tällä hetkellä Monetra Pirkanmaa Oy:n taloushallinnon ohjelmistoja ja palkkahallinnon palvelut ostetaan Monetralta. Monetran toimintaa haastaa kuitenkin hankintalain muutosesitys, jonka mukaan kunnan tulisi omistaa palveluyhtiöstä vähintään 10 prosenttia voidakseen hankkia palveluita ilman kilpailutusta.

Hankintalain muutoksen myötä kunnan on todennäköisesti irtauduttava Monetran tuottamista palveluista. Hankintalain muutoksen tarkka aikataulu ei ole vielä tiedossa, mutta lain siirtymäajan arvioidaan päättyvän vuoden 2027 aikana. Muutos edellyttää kunnalta hyvissä ajoin tehtävää varautumista talous- ja palkkahallinnon palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi.

Kuntakirjanpidon asiantuntijoiden työmarkkinatilanne on valtakunnallisesti haastava ja erityisesti pienissä kunnissa osaavan henkilöstön saatavuus on heikentynyt. Yksittäisen vastuuhenkilön varaan rakentuva taloushallinto muodostaa merkittävän toiminnallisen riskin. Taloushallinnon tehtävät ovat kunnan toiminnan kannalta erittäin kriittisiä.

Pienen kunnan on haastavaa järjestää omia talous- ja palkkahallinnon palveluja kustannustehokkaasti siten, että käytössä ovat jatkuvasti kehittyvät ohjelmistot, riittävä asiantuntijaosaaminen sekä toimivat varahenkilöjärjestelyt. Lisäksi Valtiokonttorin talousraportointivaatimukset ovat lisänneet merkittävästi kirjanpidon tehtäviä.

Varautumisen ensisijaisena tavoitteena on turvata kunnan kannalta elintärkeiden talous- ja palkkahallinnon palveluiden jatkuvuus sekä samalla parantaa toiminnan riskienhallintaa. Toissijaisena tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua muuttuvassa toimintaympäristössä.

Palveluiden järjestämiseksi jatkossa on tarkasteltu useita vaihtoehtoja, joista tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisimmiksi on arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

Vaihtoehto 1 – Monetran toteuttama kilpailutus

Monetra on ilmoittanut voivansa järjestää ns. pienosakkaiden puolesta kilpailutuksen, jolla pyritään turvaamaan palveluiden jatkuvuus hankintalain muutoksen jälkeen.

Kilpailutukseen osallistuminen olisi kunnalle hallinnollisesti kevyin tapa turvata palveluiden jatkuvuus muutostilanteessa. Varsinaisesta kilpailutuksesta ei aiheutuisi kunnalle merkittävää lisätyötä tai kustannuksia, mutta mahdollinen siirtyminen uudelle palveluntuottajalle edellyttäisi myöhemmin käytännön muutos- ja käyttöönottoja.

Yksittäisen kunnan näkökulmasta kilpailutuksen haasteena on palveluiden pieni volyyymi, mikä voi vaikuttaa tarjousten hintatasoon ja saatavuuteen.

Vaihtoehto 2 – uuden in house -yhtiön perustaminen

Sastamala, Punkalaidun, Ikaalinen, Kihniö ja Parkano ovat alustavasti selvittäneet uuden in house -yhtiön perustamista talous- ja palkkahallinnon

palveluiden tuottamiseksi. Selvitystyötä on tehty kevään 2026 aikana, ja järjestelyyn voi olla mahdollista saada mukaan myös muita osakkaita.

Uuden in house -yhtiön kautta olisi mahdollista hankkia kunnalle ja mahdollisesti kunnan tytäryhtiölle kokonaisvaltaisesti talous- ja palkkahallinnon palvelut. Yhtiöltä tarvittavat palvelut olisivat kirjanpito, osto- ja myyntireskontrat, rahavarojen seuranta, raportointi, talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnan tuki, konsernitilinpäätös, palkkahallinto sekä tarvittavat ohjelmistot ja asiantuntijapalvelut. Lisäksi palvelukokonaisuuteen kuuluisi ohjelmistojen integraatio nykyisiin järjestelmiin sekä tarvittava käyttö- ja asiantuntijatuki.

Uuden yhtiön perustaminen mahdollistaisi palveluiden järjestämisen kuntien omassa ohjauksessa sekä paremman vaikutusmahdollisuuden palveluiden laatuun ja kehittämiseen. Suurempi toimintavolyymi voisi myös tuoda kustannusetuja esimerkiksi ohjelmisto- ja järjestelmähankinnoissa verrattuna yksittäisen kunnan ratkaisuihin.

Vaihtoehtoon liittyy kuitenkin edelleen epävarmuuksia erityisesti kustannusrakenteen, ohjelmistojen sekä aikataulun osalta. Yhtiön perustaminen ja palveluiden siirtoprojekti tulisi käynnistää nopealla aikataululla vuoden 2026 aikana.

Yhteenveto

Kokonaisuutena arvioiden uuden in house -yhtiön perustaminen näyttäytyy pitkällä aikavälillä tarkoituksenmukaisimpana vaihtoehtona palveluiden jatkuvuuden, riskienhallinnan, ohjattavuuden ja kehittämismahdollisuuksien näkökulmasta. Vaihtoehto mahdollistaisi myös kuntien välisen yhteistyön vahvistamisen sekä paremman vaikutusmahdollisuuden palveluiden sisältöön ja laatuun.

Monetran toteuttamaan kilpailutukseen osallistuminen toimii tarvittaessa varavaihtoehtona tilanteessa, jossa uuden yhtiön perustaminen ei etene suunnitellusti tai riittävällä aikataululla.

Päätös tukee kunnan strategisia tavoitteita palveluiden turvaamisesta, yhteistyön kehittämisestä, riskienhallinnan vahvistamisesta sekä taloudellisesti kestävien toimintatapojen edistämisestä.

Valmistelija	vt. kunnanjohtaja, toimistopäällikkö
Lisätietoja	vt. kunnanjohtaja Tiina Mäkiranta, puh. 040 138 2312.
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää, että Punkalaitumen kunnan talous- ja palkkahallinnon palveluiden järjestämisessä ensisijaisena vaihtoehtona on uuden in house -yhtiön perustaminen yhdessä muiden kuntien kanssa ja palveluiden hankkiminen tältä yhtiöltä.</p> <p>Kunnanhallitus päättää toissijaisesti, mikäli uuden in house -yhtiön perustaminen ei etene riittävällä varmuudella tai aikataululla, kunta varautuu osallistumaan Monetra Pirkanmaa Oy:n valmistelemaan kilpailutukseen palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi.</p>
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.